

ІВАН ФРАНКО (1856-1916)

*"...ми мусимо навчитися чути
себе українцями
— не галицькими, не
буковинськими українцями,
а українцями без офіціальних
кордонів"*

Іван Франко

"На дні моїх споминів і досі горить той маленький, але міцний вогонь... Це вогонь у кузні мого батька. І мені здається, що запас його я взяв дитиною в свою душу на далеку мандрівку життя",

*— писав той, хто
висвітив цим вогнем
найтемніші куточки
життя народу,
змалював їх перед
цілим світом.*

Іван Франко народився в селі Нагуєвичі (нині Дрогобицького району Львівської області) 27 серпня 1856 р. в родині коваля Якова Франка і Марії Кульчицької.

Батько рано помер, проте, помітивши виняткову допитливість і обдарованість сина, встиг віддати його до початкової школи в селі Ясениця-Сільна, де викладали польську й німецьку мови, початкову арифметику.

Дядько Івана, Павло Кульчицький, житель цього села, навчив його читати й писати українською, а тітка Людвіга Кульчицька, яка походила із "загонової шляхти", розповідала малому про польське повстання 1863 р.

- *Потім Іван навчався у
дрогобицькій
"нормальній школі".*
- *Враження шкільного
дитинства згодом
виллються в оповідання
"Грицева шкільна
наука", "Отець-
гуморист", "Олівець".*

*Франко - учень 3 класу
Дрогобицької гімназії у 1870 році.*

- 1867 р. він вступив до Дрогобицької гімназії, де отримав ґрунтовні знання з класичних мов, історії, математики тощо. Там він багато читав і почав писати вірші.

Перший вірш Франка мав назву "На Великдень 1871 року"
й був присвячений батькові. Ще в гімназії хлопець брався
перекладати твори Гомера, Софокла, Горація, "Слово о
полку Ігоревім", "Краледворський рукопис"

1874 р. у львівському студентському журналі "Друг"
під псевдонімом "Джеджалик" уперше з'являються вірші
вісімнадцятирічного Івана — "Моя пісня" і
"Народна пісня".

*Закінчивши Дрогобицьку гімназію
1875 р., юнак вступає на
філософський факультет
Львівського університету. Тут він
поринає у вир українського
суспільного життя, стає членом
"Академічного гуртка",
знайомиться з Михайлом Павликом
та бере участь у виданні журналу
"Друг"*

- Доноси галицьких реакціонерів спричинилися до першого арешту І.Франка та членів редакції журналу «Друг». Після звільнення з тюрми І.Франко включається в соціалістичний і робітничий рух Галичини.

*Франко з товаришами І. Погорецьким та Я. Рошкевичем.
Фото 1875р.*

- У березні 1880 року І.Франко виїжджає в Коломийський повіт. В дорозі письменника вдруге зарештовуюють.

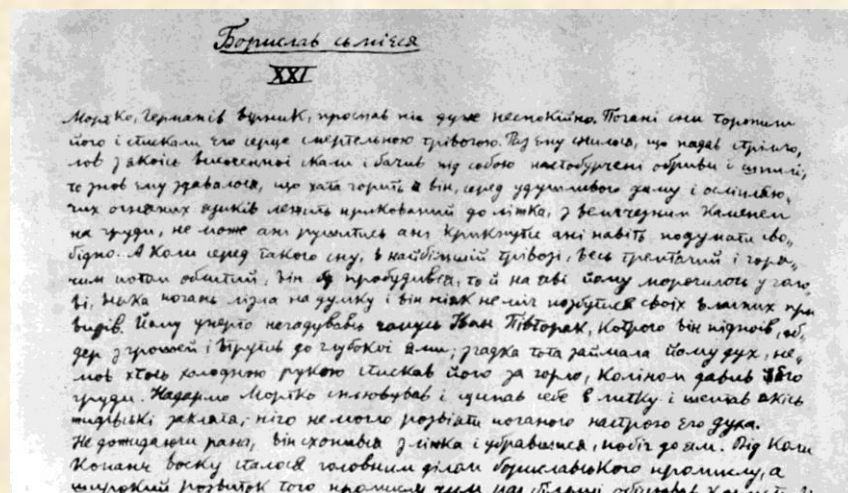
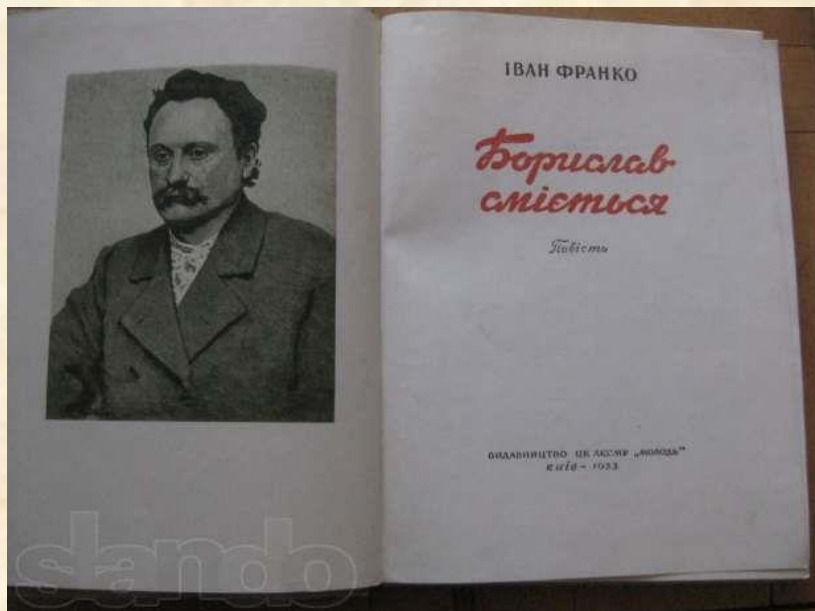

Повернувшись після
таких «мадрівок» до
Львова, І.Франко бере
участь у робітничій газеті
«Prasa», там же
латинськими буквами
опублікував свій
знаменитий вірш «Гімн»
(«Вічний революціонер»)

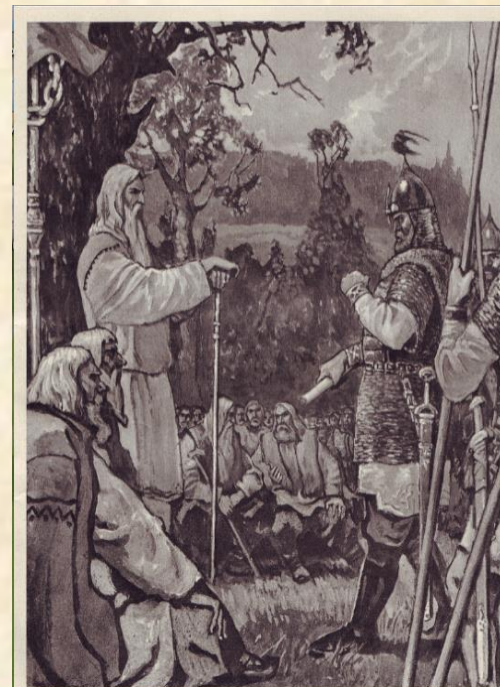
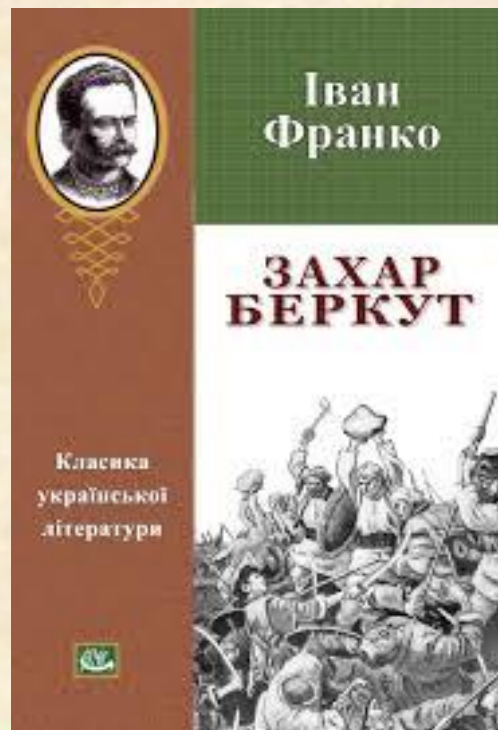
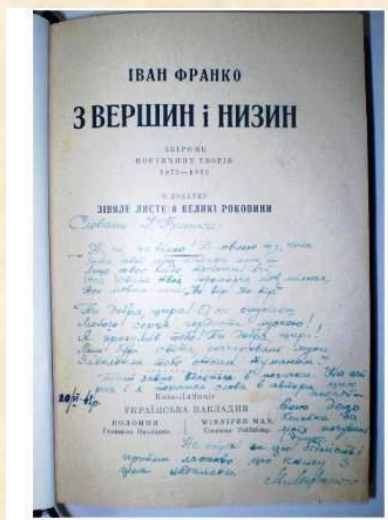
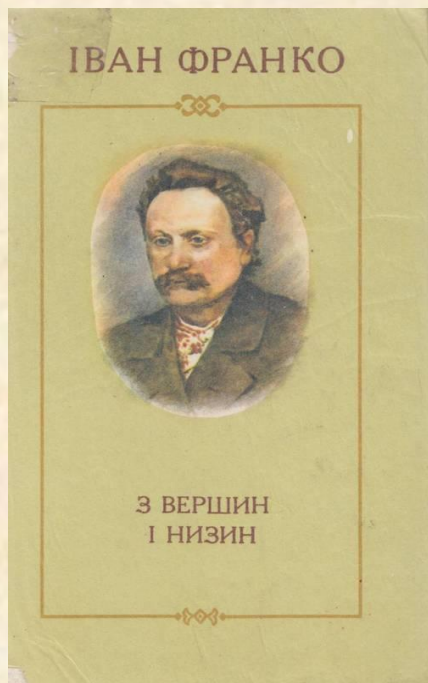

У 1881р. починає видання журналу «Світ», у якому
від номера до номера друкує повість
«Борислав сміється»

У журналі «Світ» І.Франко друкує ряд своїх революційних поезій, що увійшли потім у збірку «З вершин і низин». В цей період публікує в журналі «Зоря» історичну повість «Захар Беркут».

Іван Франко з Ольгою Хорунжинською (1886)

- *В 1886 році в Києві, в колишній колегії Галагана І.Франко обвінчався з курсисткою Ольгою Хорунжинською і повіз молоду дружину до Львова.*
- *1887 року Франко стає співробітником прогресивної на той час польської газети «Кур'єр Львовський».*

*1893 року І.Франко видає друге, доповнене, видання збірки
«З вершин і низин»*

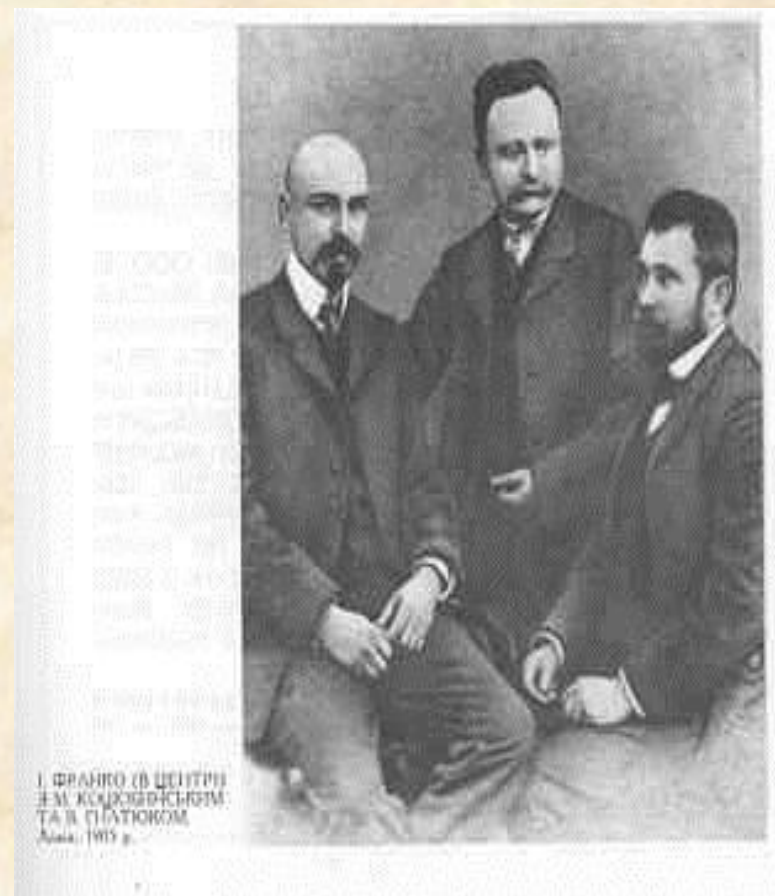
*На останнє п'ятиріччя ХІХ ст.
припадають три поетичних
збірки І.Франка: «Зів'яле
листя» (1896р.), «Мій Ізмарагд»
(1898р.) та «Із днів журби»
(1900р.)*

*В цей період І.Франко починає
видавати журнал «Житє і
слово»*

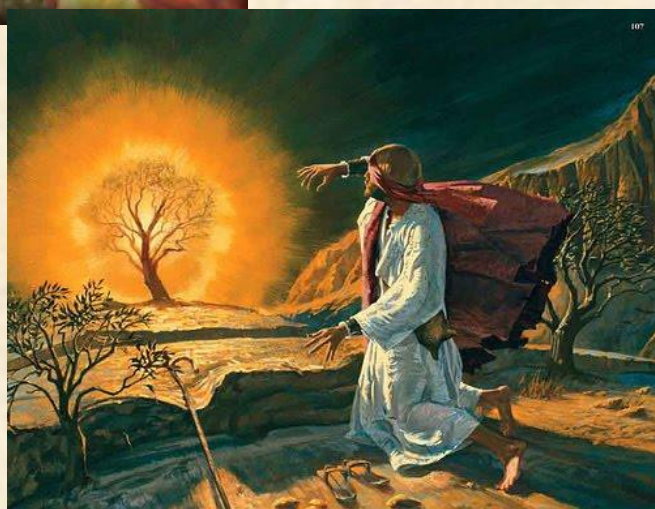

- *На початку 90-х років виходять збірка поезій «Із днів журби» (1900р.), повість «Перехресні стежки» (1900р.)*
- *З 1898 року у Львові починає виходити журнал «Літературно-науковий вісник». І.Франко стає одним з найактивніших співробітників журналу.*

- *На революцію 1905 року в Росії І.Франко відгукується своєю знаменитою поемою «Моїсей»*
- *В 1906 році Харківський університет присудив йому почесний ступінь доктора російської словесності, представники Російської Академії наук підносили питання про обрання письменника членом цієї академії.*

У 1915 році здоров'я письменника різко погіршало. Весною 1916 року хворий письменник переїхав до свого будинку у Львові. Незважаючи на хворобу, Франко інтенсивно працював над журналом «Літературно-науковий вісник».

Він склав заповіт 9 березня 1916 року, в якому всю свою рукописну спадщину і бібліотеку просив передати Науковому Товариству імені Т.Г.Шевченка.

28 травня 1916 року Іван Якович Франко закрив навіки свої світлі стомлені очі.

31 травня 1916 року труна з тілом Франка була тимчасово поставлена в орендованому склепі. Лише через десять літ, 1926 року, останки Франкові були перенесені на вічний спочинок у могилу на Личаківському кладовищі. На могилі письменника був споруджений пам'ятник: висічену на камені фігуру робітника-каменяра.

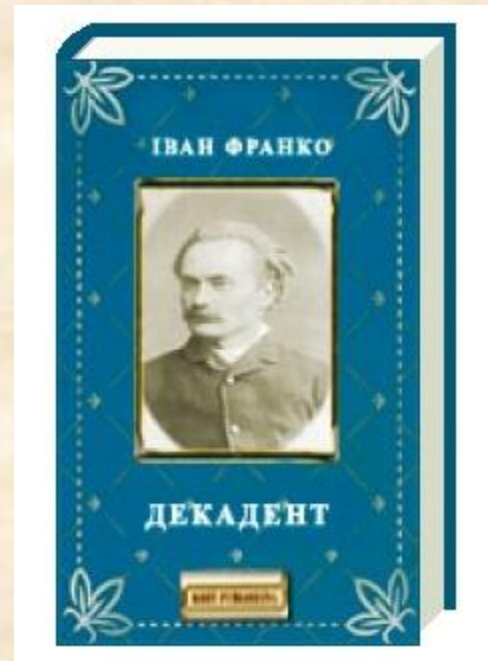

Поезія «Декадент» (1896) входить до циклу «Поклони». Цей вірш був поетичною відповіддю літературному критикові В. Щуратові, який назвав збірку «Зів'яле листя» проявом декадентства в українській літературі.

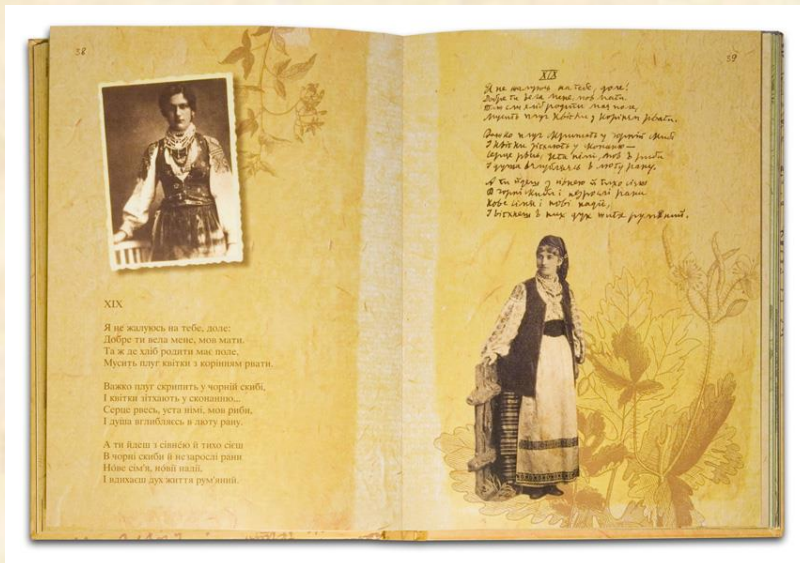
*Іван Франко в поезії викрив і різко засудив
антинародний зміст занепадницької літератури та
виклав свої погляди на роль і завдання поета в
суспільстві.*

*У вірші змальований образ справжнього поета,
життєвим і творчим завданням якого є служіння своєму
народові. Ліричний герой дуже далекий від буржуазного
песимізму й нігілізму декадентства. Його душа, вірші
завжди сповнені оптимізму, бо в найтяжчі для себе і для
народу часи поет не впадає в розпач, гордо тримає голову
перед гнобителями українського народу.*

*Якщо декадент завжди оспівує минуле, живе минулим,
то справжній народний поет разом із народом дивиться
в майбутнє, невтомно працює для нього.*

"Зів'яле листя" з перших поетичних рядків і до останніх дарує читачам нагоду розгорнути власне бачення любові. це дуже романтична збірка з інтимною лірикою, в якій оспівано глибокі почуття, кохання палкого, але нещасливого.

Збірка І.Франка «Зів'яле листя» побачила світ 1896 року. Вона являє собою композиційну, тематичну та жанрову цілісність, що дало підстави самому автору назвати її поетичною драмою.

Збірка складається з трьох циклів – жмутків за визначенням самого автора. Перший жмуток розповідає про зародження кохання, пронизаний мотивами подиву, радості, наповненістю життям.

У другому жмутку любов ліричний герой дивиться на свою любов відсторонено, ніби вона стала якимось абстрактним явищем.

Третій жмуток пронизано мотивами розпачу, безвиході, марності життя з сердечних болем, бажанням покінути з собою та своїми стражданнями. Ліричний герой звертається до матері, просячи пробачення за гріх, що збирається зробити, але ніяк не може справитися зі смутком в душі.

